

Tárgyleírás

Tárgy neve: Határon átlépő kártérítési ügyek

Tárgyfelelős neve: Somssich Réka (F82BBM)

Az oktatás célja: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi elemet tartalmazó jogellenes károkozással kapcsolatos főbb szabályozó rendszereket mind a joghatóság, mind pedig az alkalmazandó jog tekintetében és segítse őket e többszintű (nemzetközi, európai uniós és nemzeti) szabályozási rendben eligazodni és egy-egy károkozási típus esetében a megfelelő normákat azonosítani.

Tudás

A tárgy hallgatói ismerik:

- a jogellenes károkozás tekintetében érvényesülő szabályozási szintek egymáshoz való viszonyát;
- a jogellenes károkozásra vonatkozó európai uniós és nemzeti joghatósági normákat;
- a jogellenes károkozásra vonatkozó univerzális hatályú európai uniós kollíziós normákat;
- az európai uniós kollíziós normák hatálya alól kizárt területek tekintetében érvényesülő hazai kollíziós normákat;
- a jogellenes károkozás tárgyában elfogadott nemzetközi egyezményeket;
- a vonatkozó releváns európai bírósági, valamint magyar esetjogot.

Képességek

Általános kompetenciák

A hallgatók alkalmassá válnak arra, hogy nemzetközi elemet tartalmazó kártérítési ügyekben azonosítsák a vonatkozó joghatósági, valamint alkalmazandó jogi normákat, versengő normák esetében felismerjék a normaválasztás szempontjait és jelentőségét.

Szakmai kompetenciák

A hallgatók képesek:

- felismerni a nemzetközi elemet tartalmazó kártérítési ügyek joghatósági és kollíziós jogi relevanciáját;
- a megszerzett tudásuk alapján értékelni a tényállásokat;
- felismerni az adott tényállás esetében felmerülő versengő jogi normák alkalmazásának következményeit és kiválasztani az adott szempontjából legcélravezetőbb normát;
- határon átlépő kártérítési ügyekben jogi tanácsot adni.

Attitűd

A tárgy hallgatói

- elkötelezettek az igényes és minőségi munka iránt;
- elkötelezettek az etikai normák betartása, betartatása irányába;
- alkalmasak korábban még nem ismert problémák felismerésére és megoldására;
- képesek a hiteles források felkutatására, önfejlesztésre;
- tudásukat és készségeiket folyamatos továbbképzéseken naprakészen tartják, szakmai fórumokon készek aktívan részt venni, a szakirodalmat követni.

Autonómia, felelősség

A tárgy hallgatói

- elkötelezettek az etikai normák betartása, betartatása irányába;

- alkalmasak korábban még nem ismert kártérítési jogi problémák felismerésére és megoldására;
- képesek a hiteles szakirodalom felkutatására, önfejlesztésre;
- törekednek a folyamatosan változó jogszabályok naprakész ismeretének megszerzésére;
- tudásukat és készségeiket folyamatos továbbképzéseken naprakészen tartják, szakmai fórumokon készek aktívan részt venni, a szakirodalmat követni.

Az oktatás tartalma:

A tárgy keretében a hallgatók a következő jogi aktusok tartalmával ismerkednek meg

- Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (Brüsszel Ia rendelet);
- Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról (Róma II. rendelet);
- 2017. évi XXVIII. törvény a nemzetközi magánjogról;
- A fenti instrumentumokra vonatkozó releváns európai bírósági, illetve magyar esetjog.

Főbb tartalmi, tematikai egységek:

- határon átlépő kártérítési ügyek főbb típusai
- joghatósági szabályok, a Brüsszel Ia rendelet
- versengő joghatósági szabályok a Brüsszel Ia rendeletben (a kár bekövetkezettének helye a mozaikelv alkalmazása, a károsult érdekközpontjának fogalma)
- joghatósági szabályok a nemzetközi magánjogi törvény alapján
- a nemzetközi elemet tartalmazó kártérítési ügyekben alkalmazandó jog, a Róma II rendelet általános bemutatása
- jogválasztás, jogválasztás hiányában alkalmazandó jog a Római II rendelet alapján
- a nemzetközi magánjogi törvény szubszidiárus alkalmazása (a Róma II rendelet hatálya nem tartozó tényállások, személyiségi jogi jogsértések)
- külföldön hozott határozatok elismerése és végrehajtása
- nemzetközi elemet tartalmazó kártérítési ügyek és a közrendi, imperatív szabályok

A számonkérés és értékelés rendszere: a tantárgyat a hallgatók évközi teljesítéssel (egy kiselőadással és egy meghatározott témájú beadandóval) tudják teljesíteni.

Irodalom:

Burián László: A károkozás és a kár bekövetkezése helyén alapuló különös joghatóság a jogi személy személyhez fűződő jogainak interneten történő megsértése esetén In Vékás Lajos – Nemessányi Zoltán – Osztoivits András: Nemzetközi magánjogi rendeletek az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában, HVG Orac, 2021.

Glavanits Judit: A közlekedési balesetektől származó közvetett károk az EUB ítélkezési gyakorlatában In Vékás Lajos – Nemessányi Zoltán – Osztoivits András: Nemzetközi magánjogi rendeletek az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában, HVG Orac, 2021.

Nagy Csongor István: Büntető kártérítés és közrend: az USA-ban megítélt büntető kártérítés elismerése és végrehajtása a kontinentális Európában, JK 2014/7, 332-343. o.

Simonné dr. Gombos Katalin: A jog érvényesülésének térsége - Az Európai Unió nemzetközi magánjogi szabályainak XXI. századi kihívásai, Wolters-Kluwer, 2020.

Somssich Réka: A Kódexen kívüli nemzetközi magánjogi vonatkozású hibrid normák, Nemzetközi Magánjogi Évkönyv, 2023, 3-18.

Vékás Lajos – Nemessányi Zoltán – Osztovits András: A nemzetközi magánjogról szóló törvény kommentárja, HVG Orac, 2020., 156-169, 332-337, 397-447. o.

Ajánlott irodalom:

Study on the Rome II Regulation (EC) 864/2007 on the law applicable to non-contractual obligations, The British Institute of International and Comparative Law, EUROP, 2021.